

İLERİ EVRE KANSER HASTASINDA SIK GÖRÜLEN SEMPTOMLARDA HEMŞİRELİK BAKIMI

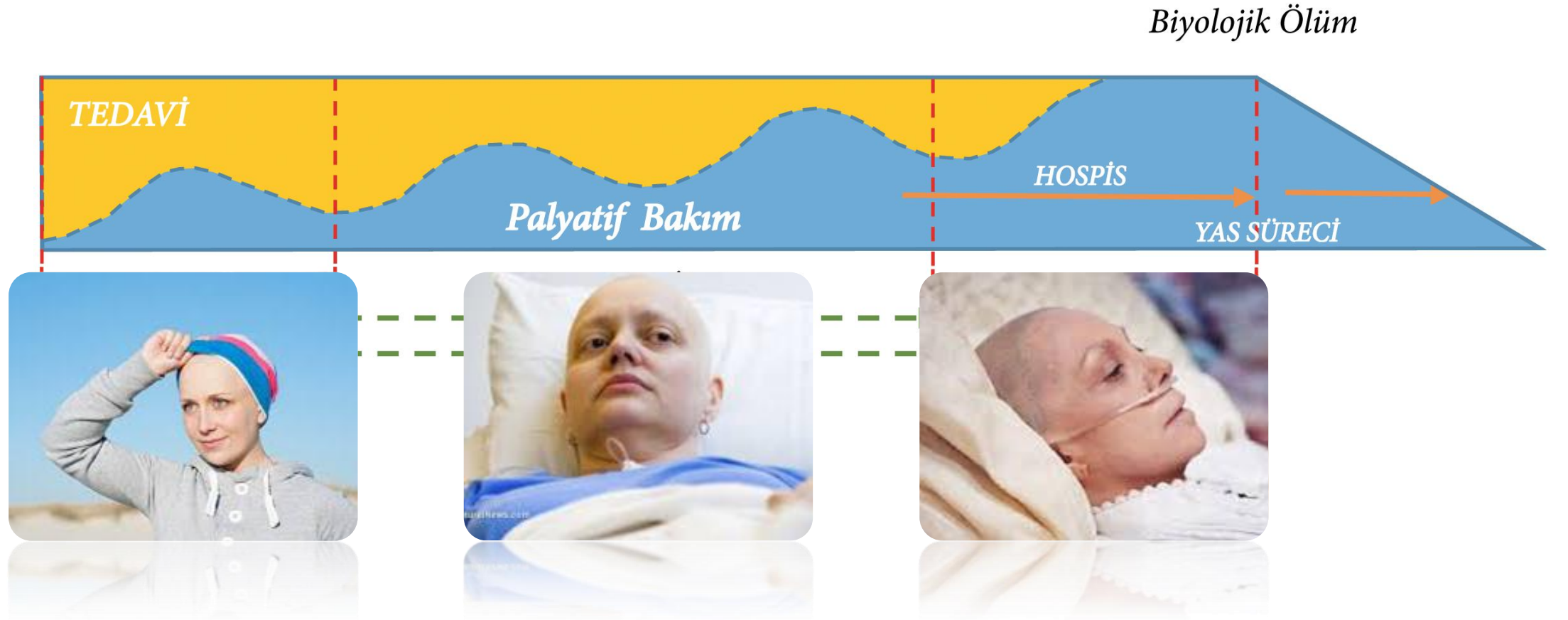
Prof. Dr. Gülbeyaz Can

İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi İstanbul
gulbeyaz@istanbul.edu.tr

İleri Evre Kanseri ile Yaşam

İleri Evre Kanser Hastasında Yaşam Süresi

Sağlık Ekibi

Onkoloji
Hemşiresi

Radyoloji
Uzmanı

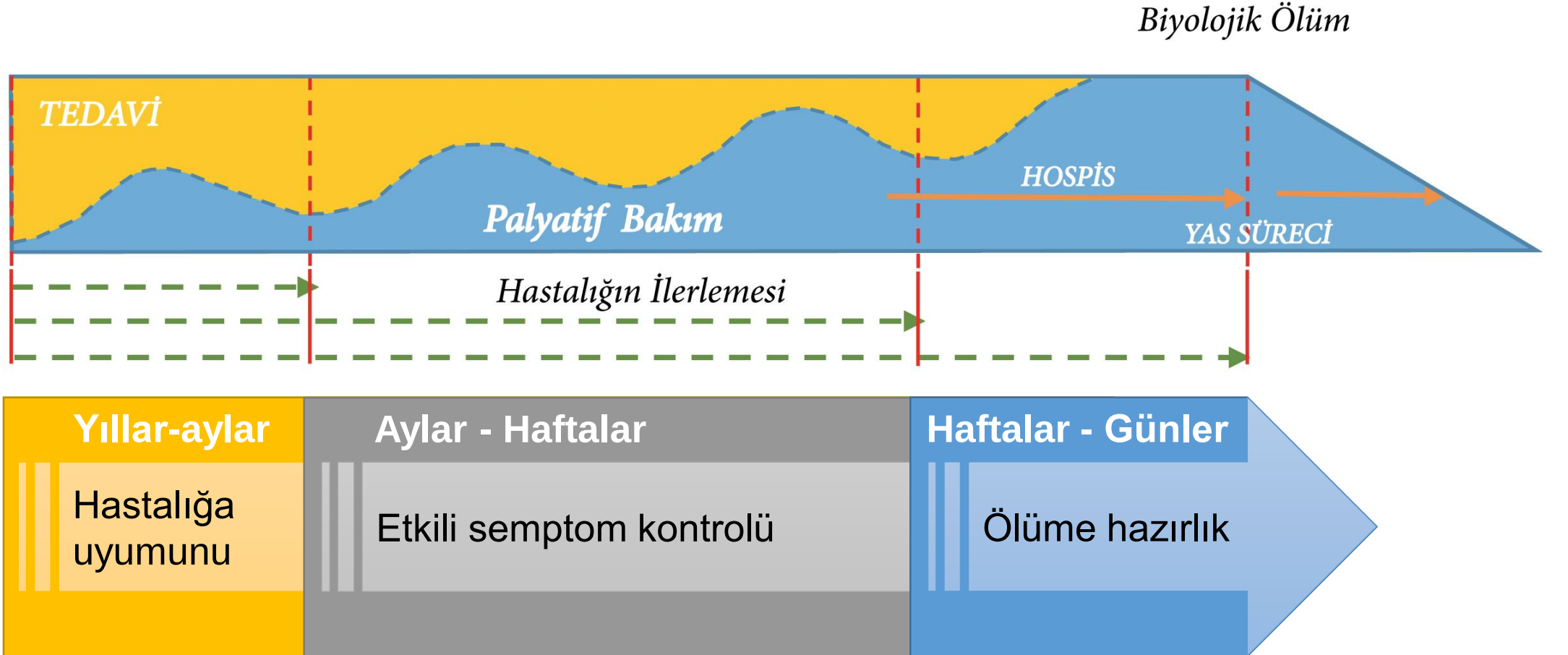
Onkoloji
uzmanı

Cerrah

Palyatif Bakım
Hemşiresi

Palyatif Bakım
Uzmanı

Bakımının planlanmasında en önemli nokta, beklenen yaşam süresi

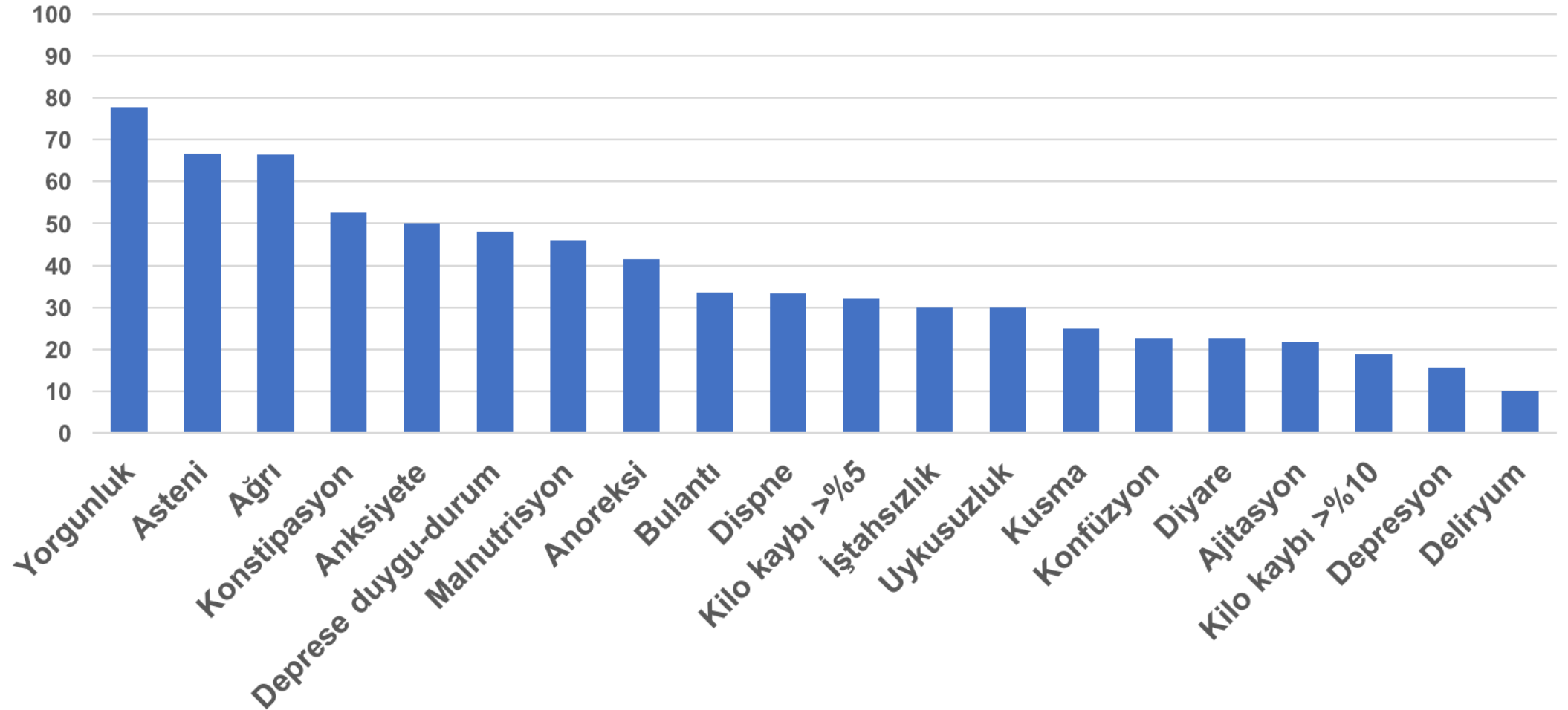

İleri Evre Kanseri ile Yaşam

Kanser Hastalarında Sık Karşılaşılan Semptomlar

Meta-analiz 2002 – 2012, 17 çalışma

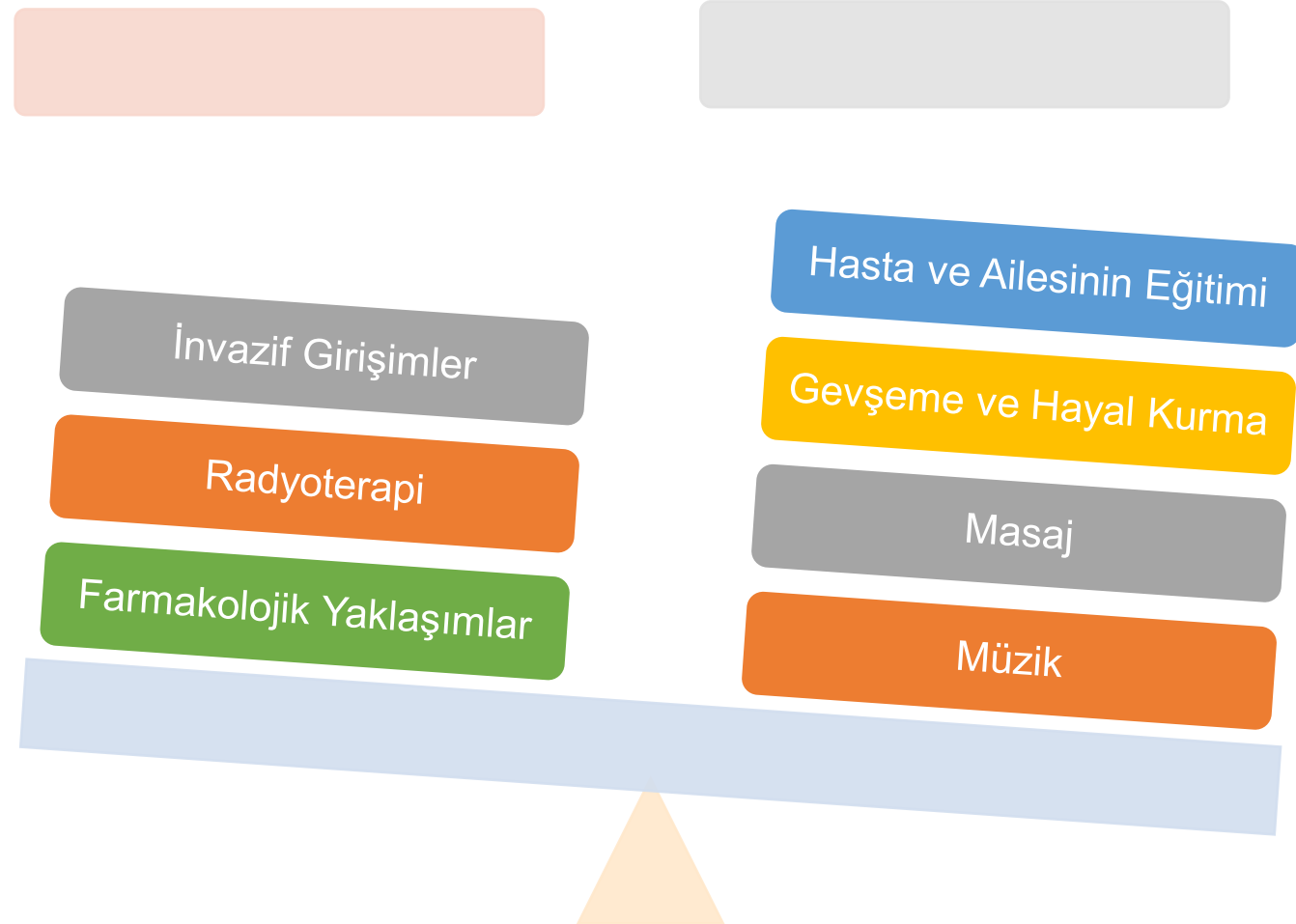

İleri Evre Hastalarda Hemşirelik Bakımı

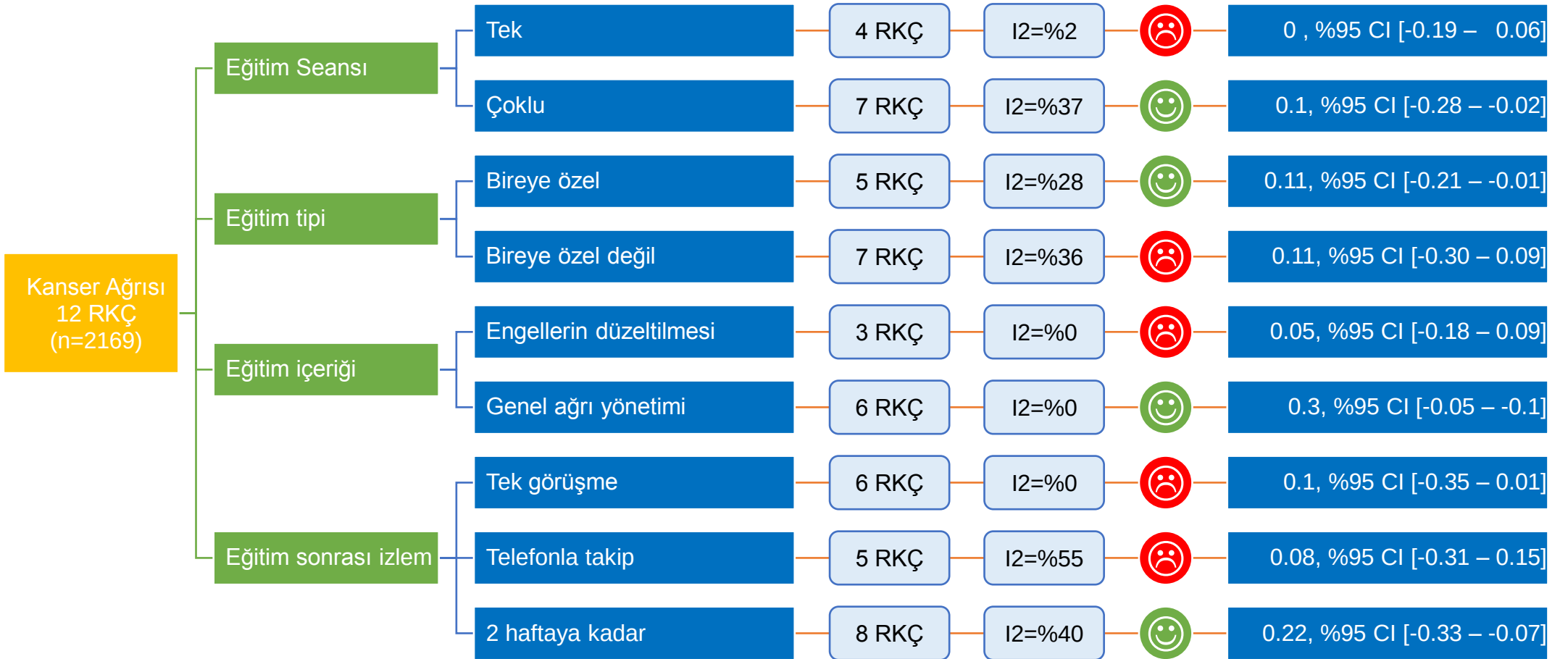
1	Ağrı
2	Konstipasyon
3	Vücut Gereksinimlerinden Az Beslenme
4	Solunum Paterninde Bozulma
5	Aktivite Entoleransı
6	Duygu-durumda değişim
7	Bilinç Düzeyinde Değişim

1 Ağrı – Akut / Kronik

1 Ağrı – Akut / Kronik

2 Konstipasyon

Yemek seçin

Sebze ve meyve
yiyiniz

Armut, incir,
nohut, fasulye
tüketiniz

Sıvı tüketin

En az 8 bardak
sıvı içiniz

Yürüyüş yapın

15 – 30 dk
yürüyüş yapınız

Uzak durun

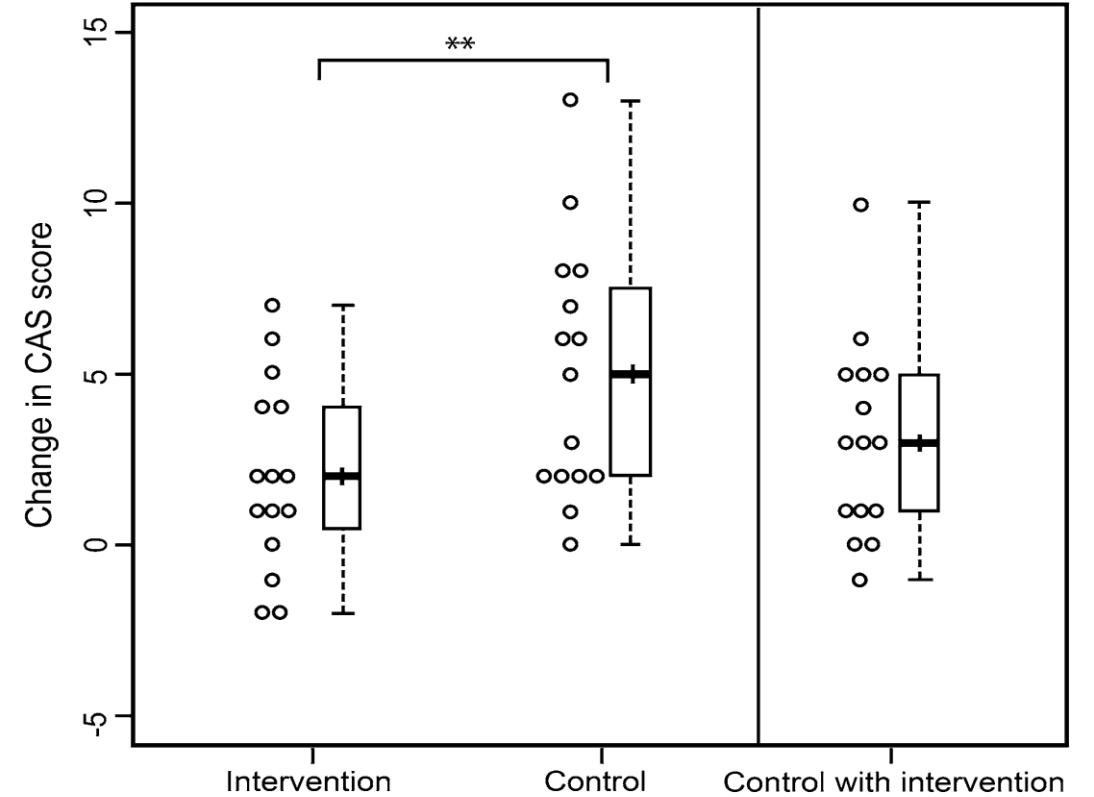

Kabızlık gelişme
riskini arttıran
gıdaları
kısıtlayınız

2 Konstipasyon

- **Antiemetik ilişkili konstipasyonun yönetiminde öz-yönetim programı**
 - (a) abdominal masaj
 - (b) abdominal egzersiz
 - (c) uygun defekasyon yapma pozisyonu

Öz-yönetim programı konstipasyon şiddetini azaltmada etkili [Kanıt Düzeyi II]

2.0 vs. 5.0; 95 % CI (-5.46 to -0.54); ** $P = 0.019$

3 Beden Gereksinimlerinden Az Beslenme

Yemek saati

Yemek yeme saati
oluřturunuz

Beslenme

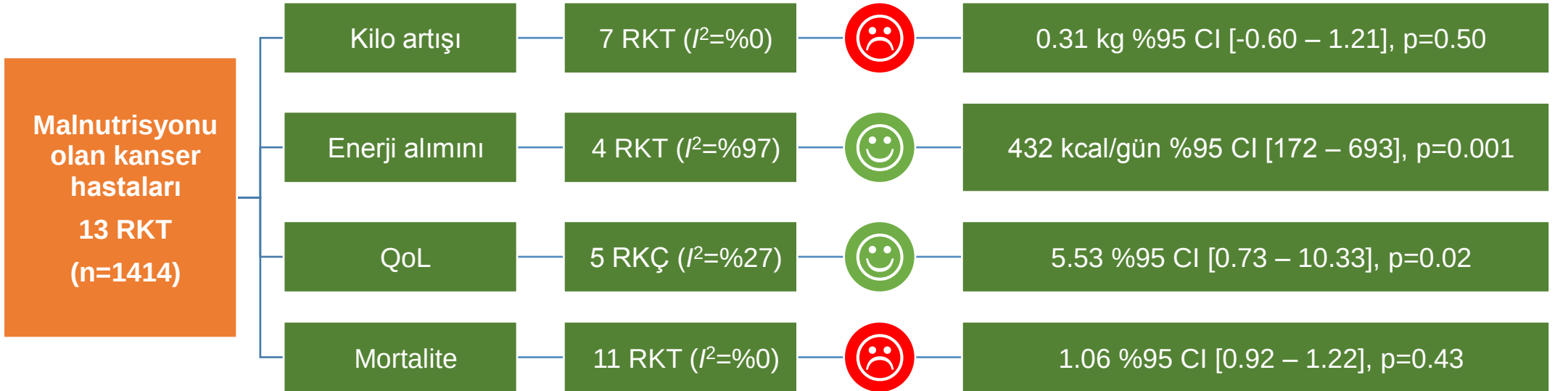

Yeni tatlar deneyin

Yakınlarınızla, TV
karşısında yemek
yiyiniz

Yemekle su
içmeyiniz

Beslenme Danışmanlığı

Heterojenite I^2 : % 0- 33 – düşük, %34- 66 – orta, %67-100 - yüksek

Baldwin, et al. J Nant Cancer Inst 2012; 104:371-385

4 Bulantı-kusma

Saatinde ilaç

Bulantı ilacınızı
yemekten 30 dk
önce alınız

Farklı ilaç
deneyiniz

Yemek seçin

Yağlı, baharatlı ve
ağır yemeklerden
uzak durunuz

Sindirimi kolay
yemek seçiniz

Aç Kalma-Sıvı iç

Az ve sık, küçük
miktarla gıda
tüketiniz

Günde en az 3 lt
sıvı tüketiniz

Ortamı düzenleyin

Odayı
havalandırınız

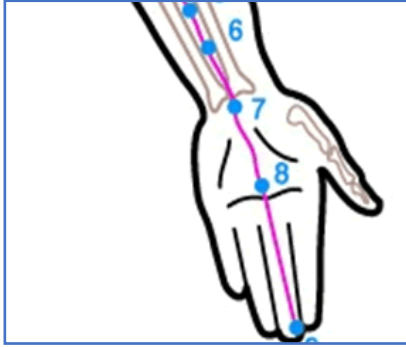
Yürüyüş yapınız

Gıda Alımını Düzenleme

Bulantı-Kusma Baş Etme Girişimleri (N = 255)		Kullanan, %	Azaltma Düzeyi (0-10)
DİYET DEĞİŞİKLİKLERİ	Hafif yiyecek yeme	81.20	2.23
	Küçük öğün, sık sık yemek yeme	63.10	2.11
	Su, çorba, meyve suyu gibi sıvı tüketme	19.60	2.00
ÇEVRESEL DEĞİŞİKLİKLER	Temiz hava	56.10	2.21
	Kokan gıdalardan kaçınma	52.60	2.13
	Bulantı sırasında portakal / limon koklama	23.10	2.08
PSİKOLOJİK GİRİŞİMLER	Gevşeme	49.0	1.91
	Derin nefes alma	35.30	1.94
GELENEKSEL ÇİN TIBBI	Acupresör uygulama	10.60	2.03
	Akupunktur uygulama	1.60	2.00
DİĞER	TV İzleme, müzik dinleme	41.60	2.00
	Nane emme	22.40	1.98
	Aklını meşgul etme, örn ev işi yapmak	13.30	2.32
	Zencefil kullanma	5.1	2.08

P6 Akupresör Uygulaması

P6 Noktası

Neuguan

3 parmağı kullanarak

P6 noktasını belirleyin

1-2 dk

P6 noktasına bası uygulayın

Akupressur bant kullanarak

P6 noktasına bası yapınız

5 Solunum Paterninde Değişim

O₂ Kullanımının Etkisi

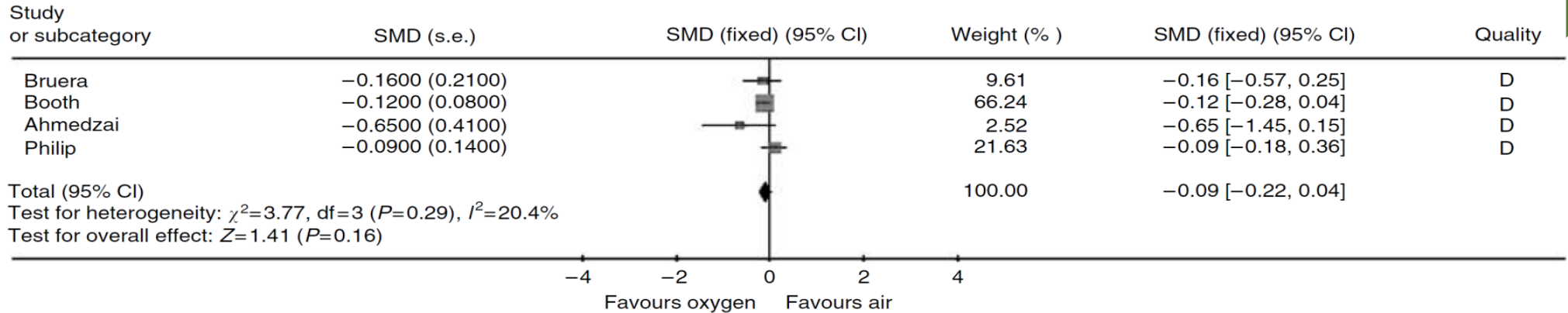
British Journal of Cancer (2008) 98, 294–299
© 2008 Cancer Research UK All rights reserved 0007–0920/08 \$30.00
www.bjcancer.com

Oxygen for relief of dyspnoea in mildly- or non-hypoxaemic patients with cancer: a systematic review and meta-analysis

HE Uronis^{1,2}, DC Currow³, DC McCrory^{4,5}, GP Samsa^{5,6} and AP Abernethy^{*,1,3}

Review: Palliative oxygen therapy for dyspnea in patients with malignancy
Comparison: 01 breathlessness
Outcome: 01 breathlessness

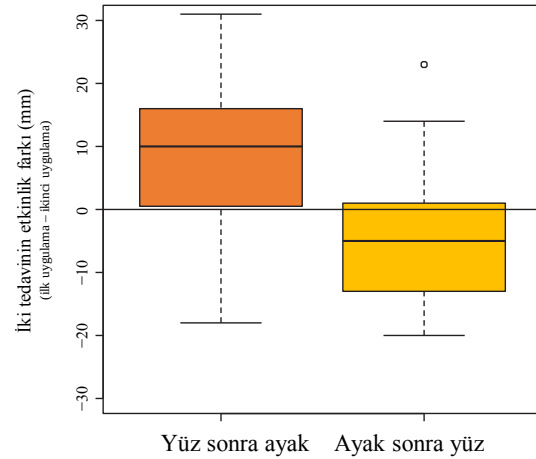
Hipoksemik terminal dönem hastada etkili¹

¹Ben-Aharon et al. *J Clin Oncol* 26:2396-2404.

Fan Kullanımının Etkisi

- Etki mekanizması bilinmiyor
- Yüze çarpan soğuk havanın trigeminal siniri uyarması ile ilişkili olduğu bildirilmiştir
- N=49 (n=14 Akciğer Ca) hastanın katılımı ile gerçekleştirilen RKÇ'da dispnenin kontrolünde etkili yaklaşım olduğu bildirilmiş¹

Yüze ve ayağa uygulanan fanın etkisi

Fan'ın Kullanımı

¹ Galbraith et al., J Pain Symptom Manage. 2010, 39(5):831-8

6 Aktivite Entoleransı

Enerjinizi koruyun

Sadece gerekli ve acil olan işleri yapınız

Destek isteyin

Yakınlarınızdan destek isteyiniz

İstirahat - aktivite

- Çok uyumayın (öğle < 1 saat şekerleme)
- Kısa yürüyüş / yorucu olmayan egzersiz yapın

Beslenme

- Proteinden ve demirden zengin gıda tüketiniz
- En az 8 bardak su için

7 Duygu Durumunda Değişim

- Yaşamının ne derecede hızlı ve etkili bir şekilde değiştüğünü fark eder:
 - Ölümü,
 - Yaşamında kaybedeceklerini
 - Öldüğünde ailesinin nasıl baş edeceğini düşünmeye başlar.

Ölüm belki de bir yaşamın sonu değil, yeni bir yaşamın başlangıcıdır...

Konsensus 2017 - Kanserde Palyatif Bakım

1. Uluslararası & 4. Ulusal Onkoloji Hemşireliği Konsensüs Toplantısı
Kanser Hastasında Kanıta Dayalı Palyatif Bakım

06-07 Şubat 2017, İstanbul
Grand Cevahir Hotel ve Kongre Merkezi
Konsensüs'17
www.palliativecare2017.com

Kimler katılabilir?
Onkoloji hastasının palyatif bakımında rol alan sağlık uzmanları

Önemli Notlar
Katılımcı Ücreti: 180 TL
Toplantı dili: Kongre boyunca İngilizce
Türkçe simültane tercüme yapılacak
Son Kayıt Tarihi: 10 Ocak 2017

Önursal Başkan
Prof. Dr. Mahmut Ak

Başkan
Prof. Dr. Gülbeyaz Can

Sekreterler
Uzm. Hem. Ayşe Karagörmüş
Aşq. GİR. Vildan Kocaoğlu
Doç. Dr. Leyla Küçük
Aşq. GİR. Emel Emine Özdemir
Dr. Özge Sıkı

Bilimsel Kurul
Dr. Gamze M. Nazier Ahmed, Yemen
Prof. Dr. Adnan Aytemir, Türkiye
Dr. Jeanine Brant, ABD
Prof. Dr. Sevim Budu, Türkiye
Doç. Dr. Gülbeyaz Can, Türkiye
Doç. Dr. Myrta Doumit, Lübnan
Doç. Dr. Ayfer Elçiği, Türkiye
Prof. Dr. Karima Elshamy, Mısır
Prof. Dr. Çiğdem Fadıloğlu, Türkiye
Dr. Regina Fink, ABD

Yardı. Doç. Dr. Nihal Güler, Sudan
Prof. Dr. Nevim Kanan, Türkiye
Prof. Dr. Ayfer Karadokan, Türkiye
Prof. Dr. Sultan Kav, Türkiye
Prof. Dr. Rajin Kibedi, Türkiye
Doç. Dr. İsmet Kıpçak, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Kızı, Türkiye
Yardı. Doç. Dr. Sevinç Kılıfçıoğlu, Türkiye
Prof. Dr. Philip Joseph Larkin, İrlanda
Dr. Julie Ling, İrlanda

Yardı. Doç. Dr. Stephen J. O'Connor, İngiltere
Doç. Dr. Mayana Rassoul, İran
Prof. Dr. Lisa Kennedy Sheldan, ABD
Prof. Dr. Michael Silbermann, İsrail
Prof. Dr. Gül Kızıl, Türkiye
Doç. Dr. Ömür U. Yeşilbalkan, Türkiye
Doç. Dr. Yasemin K. Yıldırım, Türkiye
Prof. Dr. Sabire Yurtseven, Türkiye

ORGANİZASYON SEKRETERYASI - OCT
Mecidiyeköy Mah. Büyükdere Cad. Balçık Tarlası 5
Etiler Han No:1 Kat:2 Şişli 34360 İstanbul
E-mail: info@palliativecarekonsensusu.com
Tel : 0212 291 15 05 GSM : 0541 620 25
Faks : 0212 246 46 16

Florence Nightingale Hemşire Mektepli ve Hastahaneleri Vakfı'nın desteği ile gerçekleştirildi

